

ΘΕΜΑ: «Απόψεις για το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων έργων»

1. "Ιστορικά" στοιχεία Συστημάτων Ανάθεσης Δημοσίων Έργων

- i) έως 1996: εκπτώσεις έως και μεγαλύτερες από 70%
- ii) 1996 – 1998: Αιτιολόγηση προσφορών.
Εμπειρίες άκρατου υποκειμενισμού – αδιαφάνειας. Δυνατότητα ανάθεσης έργων στους "αρεστούς" και όχι στους "άριστους".
- iii) 1998 – 2004: Μαθηματικός τύπος σε ένα (1) στάδιο.
2004 (5μήνες): Μαθηματικός τύπος σε δύο (2) στάδια.
- Θετικές εμπειρίες:
- Κατασκευή έργων με εύλογο κέρδος για την πλειονότητα των μικρών & μεσαίων έργων.
 - Κατασκευή ποιοτικών έργων.
 - Δεν υπήρχε (κατά κανόνα) ανάγκη αδιαφανούς συνδιαλλαγής με τις Δημόσιες Αρχές (ιδιαίτερα κατά το σύστημα με δύο στάδια).
 - Απόδειξη η έγκαιρη και ποιοτική εκτέλεση των Ολυμπιακών Έργων.
- Αρνητικές εμπειρίες:
- Κατασκευαστής που για διάφορους λόγους δεν επιθυμούσε την συμμετοχή σε ομάδα, έπαιρνε έργο μόνο "κατά τύχη". Συνεπώς, η μη δυνατότητα σιγουριάς ανάληψης σειράς έργων, καθιστούσε αδύνατο τον αναπτυξιακό προγραμματισμό της εταιρείας.
 - Δημιουργία πλήθους "εικονικών" θυγατρικών πτυχίων.
 - Εμφάνιση προσφορών με "πούλμαν" (στην 1^η φάση εφαρμογής).
- iv) Οκτώβριος 2004 – σήμερα: Μειοδοσία: ορατά τα αποτελέσματα.

2. Προφανείς επιθυμητοί στόχοι από ένα νέο σύστημα ανάθεσης.

- i) Ανάδειξη αναδόχου που μπορεί να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο, το *συμπερότερο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του, έργο.*
- ii) Επιλογή (ή άλλως προσδιορισμός συμπερότερου) αναδόχου, αποκλειστικά με αντικειμενικά κριτήρια.
- iii) Ελαχιστοποίηση δυνατότητας μεμονομένων υποψηφίων αναδόχων να επηρεάσουν εκβιαστικά την συμπερότερη προσφορά.

3. Παρατηρήσεις σε μερικές από τις κατατεθείσες προτάσεις

A. Πρόταση θέσπισης ως κριτηρίου του τζίρου και του ανεκτελέστου

- i) Θα προσμετράται και ο τζίρος των ιδιωτικών έργων; Πώς θα πιστοποιείται η ακρίβεια αυτού;
- ii) Το ανεκτέλεστο έργων χρόνια "μπλοκαρισμένων" από προβλήματα απαλλοτριώσεων, αρχαιολογικών ευρημάτων, χρηματοδότησης, κ.λ.π. θα προσμετράται;
- iii) Σε περίπτωση που κατασκευαστής σεβόμενος τους κανόνες της τεχνικής και της ποιότητας δεν κατέθεσε την τελευταία τριετία προσφορά κάτω του κόστους και συνεπώς ΔΕΝ ανέλαβε «σκοτωμένο» έργο και άρα δεν έχει σημαντικό μέσο κύκλο εργασιών, θα αποκλείεται και στο νέο σύστημα από την ανάληψη έργου;

B. Πρόταση θέσπισης εμπειρίας ως κριτηρίου.

- i) Εάν η πλειονότητα των δημοπρατούμενων έργων μιας περιόδου είναι π.χ. οδοποιίες, οι εταιρείες με ειδικευση π.χ. στα υδραυλικά ή στα λιμενικά θα διακόψουν την λειτουργία τους; Ο Πολιτικός Μηχανικός διδάσκεται στο Πολυτεχνείο μόνο οδοποιία και είναι ανίκανος να εφαρμόσει στην πράξη τις γνώσεις του π.χ. σε υδραυλικά ή οικοδομικά έργα; Και γιατί να αποκλειστεί η δυνατότητα μιας Επιχείρησης να προσλάβει μετά την ανάληψη του συγκεκριμένου έργου Μηχανικό με την την απαιτούμενη ειδικευση και εμπειρία, που απέκτησε εργαζόμενος σε άλλη Εταιρεία;

Γ. Χρήση συστήματος κατ' αποκοπή τιμήματος

- i) Σε Υπηρεσία της περιοχής μας, εφαρμόζεται κατά κόρον το σύστημα αυτό [ΤΕΜΑΧΙΟ ΕΝΑ] και οι δοθείσες εκπτώσεις ήταν από 48% - 54%.

Δ. Χρήση κριτηρίων μηχανολογικού εξοπλισμού, στελέχωσης κλπ

- i) Είχε χρησιμοποιηθεί και κατά την έκτακτη επανάκριση του 1997 (προδιέγραφε μάλιστα μέχρι και τα πτυχία των λογιστών!)
ii) Στο σύγχρονο Project Management διδάσκονται εδώ και χρόνια οι επιλογές του "out - sourcing" και της "flexibility" ως εργαλείων στην αποτελεσματική και οικονομική λειτουργία των επιχειρήσεων. Δεν είναι συνεπώς ορθό να απαιτούμε την θεσμοθέτηση αναχρονιστικών μεθόδων παραγωγής.

4. Σύνταξη επικαιροποιημένων Αναλύσεων Τιμών εργασιών

Η ύπαρξη τιμολογίων εργασιών με ρεαλιστικές - αναλυτικές τιμές θα οδηγήσει κατ' αρχήν σε προσδιορισμό του εύλογου κόστους χωρίς σημαντικές παρεκκλίσεις.

5. ΠΡΟΤΑΣΗ

A. Σε έργα που δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι Κοινοτικές Οδηγίες

- i) Διενέργεια Δημοπρασίας σε δύο (2) στάδια.
ii) Ελεύθερη Συμπλήρωση Τιμολογίου σε Μελέτη της Υπηρεσίας που περιέχει μόνο ποσότητες ανά εργασία και συνολικό προϋπολογισμό (για καθορισμό καλούμενης τάξης πτυχίου) . – Δυνατότητα υποβολής αρνητικής έκπτωσης – Υποβολή της οικονομικής προσφοράς και σε δισκέτα.
– Με την Ελεύθερη Συμπλήρωση Τιμολογίου διασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό:
α) η απαίτηση / κριτήριο ύπαρξης σοβαρής εμπειρίας στο αντικείμενο του συγκεκριμένου έργου.
β) η αποφυγή υποβολής προσφοράς από τον άσχετο με την κατασκευή "αεριτζή".
iii) Αντικειμενικό σύστημα μονοσήμαντης επιλογής Αναδόχου με χρήση μαθηματικού μοντέλου.
– Δυνατότητα επιλογής των συντελεστών "σ" του μοντέλου από τον ΚτΕ , αναλόγως της εκτιμώμενης δυσκολίας κάθε έργου (θα αναγράφεται στην Διακήρυξη).

B. Σε έργα που εμπίπτουν στις Κοινοτικές Οδηγίες

- i) Ισχύουν τα ανωτέρω και επιπλέον απαιτείται αναλυτικός προσδιορισμός από τον Μελετητή των επιδιωκόμενων ποιοτικών χαρακτηριστικών του έργου (π.χ. για έργο οδοποιίας ο αναμενόμενος κυκλοφοριακός φόρτος και το προσδοκώμενο χρονικό διάστημα που δεν θα απαιτηθεί καμία συντήρηση).
ii) Είναι δυνατή η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς σε επιμέρους εργασίες της Μελέτης Υπηρεσίας. Σε περίπτωση ύπαρξης σύγχρονου και τεχνικά ενημερωμένου Εγκεκριμένου Τιμολογίου Εργασιών (όπως ο Γαλλικός ή ο Γερμανικός οδηγός) θα ήταν προτιμότερο η εναλλακτική προσφορά να βασίζεται σε Άρθρα του Εγκεκριμένου Τιμολογίου. Αυτό

προϋποθέτει σοβαρή απασχόληση επί μακρόν του υποψηφίου Αναδόχου. Η δυνατότητα υποβολής εναλλακτικής προσφοράς θα δώσει κίνητρο στον Μηχανικό / Εργολήπτη να κινηθεί προς αναζήτηση της **τεχνολογικής καινοτομίας** και εφαρμογή αυτής. Δεν είναι δυνατό να αυτοαποκαλούμαστε "έμπειροι" Μηχανικοί / Εργολήπτες όταν κατασκευάζουμε το έτος 2009 τεχνικά έργα με βάση τις Π.Τ.Π. του 1966.

Με αυτόν τον τρόπο και οι τεχνολογικές καινοτομίες προωθούνται και μέσω αυτής το κοινωνικό σύνολο παίρνει ένα έργο συμφερότερο ως προς την τεχνική αξία, τα λειτουργικά ή και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, την αποδοτικότητα, το κόστος λειτουργίας και τα άλλα κριτήρια ανάθεσης που περιγράφονται στην παρ. 1.α του άρθρου 51 του Π.Δ. 60/207 (άρθρο 53 οδηγίας 2004/18/EU).

- iii) Σε περίπτωση που προσφορά κατασκευαστή κατηγοριοποιείται **με βάση το μαθηματικό μοντέλο ως υπερβολικά χαμηλή, ΔΕΝ θα αποκλείεται αλλά θα αναδεικνύεται Ανάδοχος. Ωστόσο, η διαφορά της έκπτωσης του από τον Μ.Ο. των προσφορών, θα πολλαπλασιάζεται με τον Προϋπολογισμό Μελέτης του έργου και το γινόμενο θα προστίθεται άμεσα στο Ανεκτέλεστο της Επιχείρησης.** Με αυτό τον τρόπο θα αποκλείονται «σενάρια» επηρεασμού του Μ.Ο. από πλασματικές προσφορές (άρα μειώνεται ο κίνδυνος των «πούλμαν») και ο συγκεκριμένος Εργολήπτης θα φτάσει γρήγορα στο όριο Ανεκτέλεστου με συνέπεια την μη δυνατότητα συμμετοχής του συνεχώς σε δημοπρασίες ανά την Ελλάδα.
- iv) Η ταχύτητα κατασκευής που σχετίζεται με την ημερομηνία παράδοσης θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ακόμη κριτήριο στις περιπτώσεις εκείνες που δεν πιθανολογείται η ανάκυψη απρόβλεπτων δυσκολιών (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα, γεωλογικές ιδιομορφίες κλπ). Θα ήταν φρονιμότερο να θεσπιστεί **πριμ παραλαβής πριν τον συμβατικό χρόνο που θα είναι ισόποσο με πέναλτι παράδοσης μετά τον συμβατικό χρόνο.**

Με εκτίμηση,

Αλέξανδρος Ζιώγας